

I. Úvodní pojmy a souvislosti	
1. Význam ekonomických informací pro řízení	5
2. Členění ekonomických informací	5
3. Obory ekonomických informací poznávacích	6
a) Operativní evidence	6
b) Účetnictví	7
c) Statistika	8
4. Činnosti v hospodářských organizacích průmyslových	9
II. Hospodářské prostředky výrobního podniku a zdroje jejich krytí	
10	
1. Výrobní úkoly a hospodářské prostředky výrobních podniků	10
a) Výrobní úkoly podniku	10
b) Hospodářské prostředky výrobního podniku	10
2. Forma a účel hospodářských prostředků	11
a) Prostředky postupné spotřeby	11
b) Předměty postupné spotřeby	12
c) Zásoby	12
d) Peníze a pohledávky	13
3. Zdroje krytí hospodářských prostředků	13
a) Fond základních prostředků a investic	14
b) Závazky ze zúčtovacích vztahů	14
1. Závazky z úvěrů u Státní banky	14
2. Závazky vůči dodavatelům (socialistickým organizacím)	14
3. Závazky vůči pracovníkům	15
4. Závazky vůči státnímu rozpočtu	15
4. Aktiva a pasíva	15
5. Soupis aktiv a pasív	17
a) Inventura a inventarizace	17
b) Úprava soupisu aktiv a pasív	17
III. Rozvaha	
19	
1. Forma, obsah a členění rozvahy	19
a) Forma a obsah rozvahy	19
b) Členění rozvahy	19
c) Rozvahové stavy a rozvahové položky	20
2. Rozvaha národního majetku	21
3. Druhy rozvah a účetní období	21

4. Změny rozvahových stavů	22
a) Zachycování účetních případů změnou rozvahových stavů (tzv. rozvaha v pohybu)	22
b) Vliv účetních případů na obsah rozvahy	26
5. Koloběh hospodářských prostředků podniku	27
a) Části koloběhu	27
b) Hospodářská střediska	29
IV. Soustava účtů základního účetnictví	31
1. Hospodářské operace a účetní případy	31
2. Účet jako pramen ekonomických informací	31
3. Rozložení rozvahy do účtů	33
a) Rozpis rozvahových položek	33
b) Vztah účtu k rozvaze	34
4. Změny na účtech	35
5. Obraty a zůstatky na účtech	36
a) Obraty debetní a kreditní	36
b) Zůstatky (salda)	37
6. Základní skladba účtů aktiv a pasív	38
7. Podvojná soustava účetnictví	38
8. Účty základního účetnictví	39
a) Účty rozvahové	39
b) Účty výsledkové	39
c) Účty podrozvahové	40
d) Účty základního účetnictví v soustavě ekonomických informací	42
9. Jednotná organizace účtů základního účetnictví	42
a) Normativní úprava	42
b) Jednotná účtová osnova a směrnice k ní. Účtové rozvrhy	42
10. Schéma členění účtů základního účetnictví	45
V. Předmět, metoda a technika účetnictví	47
1. Předmět účetnictví	47
2. Metoda účetnictví	47
3. Dokumentace účetních případů a dokladová technika	48
a) Význam dokumentace	48
b) Druhy účetních dokladů	48
c) Obsah a úprava účetních dokladů	49
d) Zpracování účetních dokladů	50
e) Oběh účetních dokladů	51
f) Úschova účetních dokladů	51
4. Technika účetnictví a účetních zápisů	53
a) Technika účetnictví	53
b) Technika účetních zápisů	53

5. Základní účtování	56
a) Úvod k souvislému příkladu základního účtování	56
1. Pracovní postup	56
2. Technologický postup výroby aktovek	56
3. Účetový rozvrh podniku na rok 196.	57
4. Rozvaha podniku k 30. červnu 196.	57
b) Účetní případy v červenci 196.	57
1. Základní účtování materiálu	57
Nákup materiálu a převzetí na sklad	57
2. Základní účtování nákladů	59
Spotřeba materiálu	59
Ostatní náklady	60
3. Základní účtování mezd	62
Povaha a stanovení mzdy v socialistické společnosti	62
Běžné účtování o mzdách	62
4. Základní účtování zúčtovacích vztahů	64
5. Základní účtování o prodeji výrobků a o úhradách faktur odběratelů	67
6. Shrnutí účtů souvislého příkladu	69
6. Obratová a tabulková předvaha	74
a) Obratová předvaha	74
b) Tabulková předvaha	75
7. Rozvaha a výsledovka	77
8. Rozvaha a výsledovka podle obratové metody	78
VI. Časové zápisy	88
1. Význam časových zápisů	83
2. Deník	83
a) Jednoduchý deníkový článek	84
b) Složitý deníkový článek	84
3. Formy deníkových zápisů	84
a) Deník v úpravě stránkové (paginové)	85
b) Deník v úpravě foliové	85
c) Deník v úpravě tabelární	86
1. Úprava tabelárního deníku	86
2. Způsob zápisů	86
3. Výhody a nevýhody tabelárního deníku	87
d) Jiné úpravy deníků	88
4. Kontrolní funkce deníkových zápisů	89
5. Způsoby oprav účetních zápisů	90
a) Oprava doplňkovým zápisem peněžní částky	90
b) Oprava částečným červeným stornem	90

c) Oprava úplným červeným stornem	92
d) Oprava přeškrtnutím	93

VII. Soustavné zápisy syntetické a analytické v třídách základního účetnictví	95
1. Účty syntetické a analytické	95
2. Úvodní údaje k souvislému příkladu	97
a) Výrobní úkol podniku na rok 196.	97
b) Zakázka na červenec 196.	98
c) Hlavní hospodářské činnosti podniku	98
d) Výrobní pochod při výrobě školních lavic	98
e) Účtový rozvrh	99
3. Zápisy na účtech syntetické a analytické evidence	100
a) Rozvaha	100
b) Údaje pro analytickou evidenci (podle inventurních seznamů)	100
c) Zápisy počátečních zůstatků na účtech syntetické a analytické evidence	101
d) Zápisy účetních případů	106
1. Obsahová vazba zápisů	106
2. Formální souvislost zápisů	107
4. Účetní případy souvislého účetního příkladu	107
a) Účtování základních prostředků	107
1. Pojem o členění	107
2. Účtování o základních prostředcích	107
3. Odpisy základních prostředků	109
b) Účtování materiálu	110
1. Plánovité zásobování materiálem	110
2. Pořízení materiálu	110
3. Výdej materiálu do spotřeby ve výrobě	115
4. Oceňování materiálu, cenové rozdíly	120
c) Účtování drobných a krátkodobých předmětů	122
1. Pojem a druhy	122
2. Účtování a odpisy drobných a krátkodobých předmětů	123
d) Účtování o peněžních prostředcích	128
e) Účtování mezd a dávek nemocenského pojištění	131
1. Význam mezd v socialistickém hospodářství	131
2. Úkoly evidence mezd	131
3. Evidence dávek nemocenského pojištění	131
f) Účtování ostatních nákladů	132
g) Účtování tržeb a ostatních výnosů, daň z obratu	136
1. Účtování tržeb a ostatních výnosů	136
2. Účtování změny stavu zásob výrobků	136

h) Úprava fondu základních prostředků a investic	142
i) Shrnutí účetních případů souvislého účetního příkladu	143
5. Zjišťování výsledku hospodaření a jeho rozdělení	145
a) Zjišťování hrubého důchodu (zisku)	146
b) Rozdělení a odvody hrubého důchodu (zisku)	147
VIII. Kontrola účetních zápisů	153
1. Kolacionování	153
2. Kontrola formální a věcné správnosti	153
a) Kontrola formální správnosti	153
b) Kontrola věcné správnosti	154
1. Fyzická inventura	154
2. Dokladová inventura	154
3. Inventarizace	154
4. Kontrolní sestavy	155
a) Tabulková předvaha	155
b) Kontrolní soupisky účtů analytických	156
5. Případy formální a věcné kontroly	156
a) Kontrola pokladní hotovosti	156
1. Pokladní kniha	156
2. Pokladní skontro	156
b) Kontrola materiálu	158
IX. Organizace a technika účetnictví	161
1. Organizace účetnictví	161
2. Vztah základního a vnitropodnikového účetnictví	162
3. Účetní případy vnější a vnitřní	163
4. Formy účetních zápisů a jejich technika se zřetelem k mechanizaci	163
a) Oběh dokladů	163
b) Technika účetnictví v hospodářských střediscích	164
5. Ukázky zápisů v základním a vnitropodnikovém účetnictví	165
X. Závěrečný souvislý příklad	168
1. Základní údaje souvislého účetního příkladu	168
a) Výrobní úkol na srpen 196.	168
b) Výrobní postup při výrobě rukavic	168
c) Postup účetních prací	168
d) Předběžná plánová kalkulace	169
e) Účtový rozvrh	170
2. Rozvaha, výsledovka a inventurní seznamy k 31. 7. 196.	170
3. Účetní případy v srpnu 196.	172
4. Úkol	176

XI. Třídění účtů	177
1. Význam účtu pro řízení a kontrolu	177
2. Princip bilancování a vazeb účtových tříd základního účetnictví	177
3. Rozbor struktury účtových tříd a některých účtů z předchozích souvislých příkladů	179
Přílohy	192
Obsah	197